

OPĆINSKA KNJIŽNICA

“HRVATSKA SLOGA“ GRADAC

Stjepana Radića 1, Gradac

U Gradcu, 22. siječnja 2021.

OPĆINSKO VIJEĆE

Stjepana Radića 3

21330 Gradac

Predmet : Izvještaj o radu u 2020. g.

Na temelju članka 39. Statuta Općinske knjižnice „Hrvatska sloga“ Gradac podnosimo izvještaj o radu u 2020.godini

UVOD:

Općinska knjižnica Hrvatska sloga Gradac (u daljnjem tekstu Knjižnica) je narodna knjižnica koja prema Standardima za narodne knjižnice pripada VII. razredu knjižnica, odnosno djeluje na području manjem od 5.000 stanovnika.

Knjižnica kontinuirano radi od 1999. g. i pokriva korisničke potrebe stanovništva s područja Općine Gradac.

Upisana je u sudski registar kao samostalna ustanova na temelju Odluke o osnivanju Knjižnice od 10. svibnja 1999. godine.

Sažetak djelokruga rada

Redovita knjižnična djelatnost obuhvaća nabavu knjižnične građe i izgradnju knjižničnih zbirki, stručnu obradu knjižnične građe prema stručnim standardima, što uključuje izradu informacijskih pomagala u tiskanom i/ili elektroničkom obliku, pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe.

Redovita djelatnost Knjižnice obuhvaća i pružanje informacijskih usluga, posudbu i davanje na korištenje knjižnične građe, uključujući međuknjižničnu posudbu, digitalizaciju knjižnične građe, usmjeravanje i pružanje pomoći i podrške korisnicima pri odabiru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i drugih izvora, vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o poslovanju, knjižničnoj građi, korisnicima i o korištenju usluga knjižnice, podnošenje izvještaja, pripremanje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa te obavljanje i drugih poslova sukladno Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Standardima za narodne knjižnice, Statutom te drugim propisima.

Protekla je godina, uslijed pandemije virusom Covid-19 bila specifična što se u određenoj mjeri odrazilo i na poslovanje Knjižnice, ali ipak nije prouzročilo veće poteškoće i probleme u poslovanju.

Općinska knjižnica "Hrvatska sloga" Gradac u 2020.godini obavljala je, osim redovite djelatnosti i druge poslove knjižnične djelatnosti utvrđene Zakonom, Standardima i Statutom, kao i poslove kojima se promiče pisana riječ, kultura, tradicija i cjeloživotno obrazovanje, informiranje i opismenjavanje korisnika i posjetitelja.

Knjižnična građa

Općinska knjižnica Hrvatska sloga Gradac, prema podacima Metelwin programa(knjižnični program- Point doo Varaždin) u svom fondu raspolaže s 19.351 jedinica građe(izvor: Metelwin: Ispisi: Statistika: NSK, pristup: 14.1.2021.).

Redovna obnova fonda odvija se kroz kupovinu ili putem darovanja

Za kupovinu naslova sredstva se osiguravaju u proračunu knjižnice iz različitih izvora, i to:

- putem natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava Ministarstva kulture(15.000,00 kn)
- participativnim udjelom osnivača- Općine Gradac u istom iznosu(15.000,00 kn),
- vlastitim sredstvima(500,00kn).

U 2020. g. za kupnju građe osigurana su ukupna sredstva u iznosu od 30.500 kn, a utrošeno je 30.080,00 kn (2 računa u iznosu od 370,00kn nisu prispjela na naplatu u 2020.g.)

Plan nabave u 2020. godini temeljio se na desiderati, popunjavanju fonda izdanjima koji nedostaju i novim naslovima koji su na tržištu označeni najčitanijima.

Posljednje upisan inventarni broj u 2020.godini ima ID 21.218. Prema evidenciji, u 2020.godini broj prinova u obračunskom razdoblju je 465 primjeraka.

Putem kupnje nabavljeno je 283 svezaka, dobiveno putem otkupa Ministarstva kulture 59 svezaka te kao dar građana (izdavača, nakladnika) još 123 naslova, što ukupno u 2020. godini iznosi prinos od 465 naslova te čini 85% u odnosu na prošlu godinu. Uzrok ovog smanjenja se najviše očituje u smanjenju zaprimanja dara od otkupa Ministarstva kulture za knjižnice VII.razreda, a koji je uvjetovan politikom Ministarstva kulture, kao i dara građana koji je bio manji zbog nemogućnosti skladištenja i nedostatka prostora za pohranu, dok je vlastita kupnja uvećana za 8% koje je ostvareno zbog nabave tijekom promotivnih i razdoblja većih popusta prilikom održavanja Mediteranskog festivala knjige- Split i Mjeseca hrvatske knjige.

Godina	Vlastita kupnja	Otkup Min.kulture	Dar	UKUPNO
2018.	286	191	169	646
2019.	263	96	188	547
2020.	283	56	123	465

Osim knjižne građe, knjižnica kontinuirano nabavlja i periodiku za potrebe čitaonice, i to, dnevne novine: Slobodnu Dalmaciju, tjednik: Makarsku kroniku, časopise: National Geographic, Meridijani, Maslina putem kupnje, a, Vatrogasni vijesnik kao dar). Časopis za mlade OK prestao je dolaziti početkom 2020.g zbog prestanka distribucije putem pretplate.

Pročišćavanje fonda putem otpisa je redovita djelatnost i u 2020.g. otpisali smo 35 naslova, većinom dotrajalih.

Prostor i oprema

Planovi vezani uz preseljenje u novi prostor tijekom 2020.g. nisu realizirani, ponajprije zbog izostanka potpore Ministarstva kulture koje nije odobrilo bespovratna natječajna sredstva Općini Gradac u prijavi za adaptaciju prostora. Iako je prvotni plan Općine Gradac bio započeti adaptaciju iz vlastitih sredstava, zbog ekonomskih poteškoća uzrokovanih pandemijom u 2020.g. nije došlo do realizacije.

Na natječaj Min. kulture za program informatizacije koji se odnosio na postavljanje informatičke mreže u novom prostoru te kupovinu novih računala na koji se javila knjižnica odobrena su bespovratna natječajna sredstva u iznosu od 15.000 kn s ugovornom obavezom istog iznosa od osnivača što iznosi 30.000 kn. Dio opreme je naručen od Datesource obrt, Gradac u iznosu od 12.800 kn (čeka na postavljanje jer do preseljenja u novi prostor nije došlo kao što je planirano za 2020.godinu) dok je osnivač financirao nabavu novih računala (Geek proces- Makarska, 3 komada) u iznosu od 12.300,00kn nužnih za potrebe knjižnice. Iako je prvotni plan bio nabava stolnih računala zbog problema s prostorom kupljena su 3 prijenosna računala koja će se lako uklopiti u novi prostor. Ostatak sredstava utrošiti će se za završetak planiranoga programa tijekom 2021.g. ili do ostvarenja uvijeta.

Knjižnica je nastavila s odličnom suradnjom s Institutom za razvoj i inovativnost mladih te u 2020.g. dobila donaciju 5 Maqeen robota i 7 Aq:bit uređaja za mjerenje vremenskih varijabli što predstavlja tehnološku opremu za razvoj STEM kompetencija kod mladih i popularizaciju građanske znanosti što smo kroz seriju radionica programiranja i proveli tijekom 2020.g.

Članstvo

Članstvo u Knjižnici se može ostvariti putem pacipativnog plaćanja članarine u iznosu od 50,00/80,00 kn ovisno o kategoriji korisnika (djeca i studenti, nezaposleni, umirovljenici- 50,00kn, zaposleni- 80,00kn) ili putem besplatnog upisa tijekom promotivnih razdoblja, akcija i sudjelovanja u knjižničnim programima, odnosno zbog zasluga i vrijedi od dana upisa 365 dana.

U 2020.g. aktivnih posuđivača bilo je 236, od čega je 176 ženskih i 64 muških korisnika, a prema dobi, djece do 18 godina bilo 78, a odraslih 158. S obnovljenim članstvom putem plaćanja ili besplatnog upisa, u 2020. bilo je 154 što je za 10% upisanih, odnosno 30% ukupnih korisnika više nego u prethodnoj godini (2019g.- 139/167 korisnika). Nažalost još uvijek je čest slučaj da korisnici zaborave obnoviti članstvo.

Uz plaćanje upisano je 116, dok je putem besplatnog upisa upisano 38 korisnika.

Rast broja korisnika jedan je od pokazatelja uspješnosti programa i usluga koje knjižnica pruža s ciljem razvijanja i njegovanja kulture čitanja.

Posudba i korištenje knjižnice

Ukupnih posudbi u 2020.godini bilo je 3103, što je za 12 % više nego u 2019.g. Na trend povećanja izravni utjecaj imala je situacija s pandemijom i novo "normalno" koje je navelo korisnike da se više posvete knjizi i čitanju.

Tablica 2

Godina	Broj svih posudbi
2020.	3103
2019.	2727
2018.	2685

Čitateljski trendovi su slični kao i prethodne godine te je i dalje od vrsta najčitanija popularna književnost i to američka, engleska i hrvatska, a slijede je švedska, njemačka i norveška književnost.

Zbog pandemije virusom Covid-19 knjižnica je, prema Odluci općinskog načelnika, a na temelju preporuka državnog stožera za civilnu zaštitu bila zatvorena u vremenu od 30.3. do 14.4. 2020.g. te nakon korištenja godišnjih odmora ponovo nastavila s radom s korisnicima 15.4. uz poštivanje strogih epidemioloških mjera koje su osim higijenskih mjera obuhvatile i zabranu održavanja događanja što je poremetilo plan i program rada odnosno održavanje planiranih knjižničnih događanja.

Kako bi zadržali pozornost korisnika i kontinuitet korištenja, određene aktivnosti su se odvijale online preko društvene mreže Fb profila knjižnice (Noć knjige 2020., Nagradne igre, promotivne najave noviteta).

Nakon popuštanja mjera započeli smo s održavanjem micro:bit dječjih radionica programiranja u okviru STEM revolucije u suradnji s Institutom za razvoj i inovativnost mladih (IRIM).

Radionice su se održavale u malim grupama, uz poštivanje epidemioloških mjera svake srijede (od 26.8.-28.10.2020.) do završnog natjecanja koje je održano u sklopu Mjeseca hrvatske knjige 2020. (MHK). Ponovnim stupanjem na snagu strogih epidemioloških mjera, nažalost bili smo primorani obustaviti daljnje radionice kao i sva ostala planirana grupna događanja te održavati samo pojedinačne edukacije.

Radno vrijeme i djelatnici

Radno vrijeme knjižnice u 2020.g. je bilo 54 sata tjedno.

Knjižnica je bila otvorena svaki radni dan u vremenu od 08.00-20.00h te petak 08.00-16.00h, osim u vremenu zatvaranja za javnost zbog sprječavanja širenja pandemije 16.3.-14.4.2020.g., s tim da je knjižnica radila do 30.3. bez korisnika na administrativnim i stručnim poslovima, a od 30.3.-14.4. bila zatvorena u potpunosti te su djelatnice koristile godišnji odmor.

Prema zahtjevu osnivača ravnateljica u travnju donosi Odluku o dopunama pravilnika o radu općinske knjižnice Hrvatska sloga Gradac koje se odnose na smanjenje plaće u vremenu zatvaranja knjižnice zbog pandemije i to za 20% za prvi mjesec zatvorenosti, 30% za drugi mjesec i 50% za naredno vrijeme do ukidanja Odluke o prestanku rada. Mjere koje su se odnosile na smanjenje plaće ostale su na snazi do 1.8.2020.

U knjižnici su bile zaposlene dvije djelatnice na puno radno vrijeme, pomoćna knjižničarka Đurđica Ujdurović i diplomirana knjižničarka Mandalena Sinković Pavlović na mjestu ravnateljice.

Poslove održavanja i vođenja web stranica i društvenih mreža obavlja ravnateljica, kao i dužnosti Službenika za informiranje.

Mjere nadzora zaštite na radu obavlja tvrtka AP atesti i procjene.

S tvrtkom Point d.o.o. Varaždin imamo sklopljen ugovor o održavanju knjižničkog računalnog programa.

Računovodstvene poslove Knjižnice obavlja Općina Gradac kroz riznično poslovanje koje je uređeno kao takvo od 1.1.2020.g.

Poslove čišćenja i održavanja higijene obavlja općinska čistačica koje bi se prema dogovoru trebalo odvijati jednom tjedno, ali kako čistačica nije u mogućnosti dolaziti

prema dogovoru to pričinjava problem jer knjižnice su mjesta s karakteristikama skladišta te zbog velikog broja knjiga povećano se stvara prašina koja nepovoljno utječe kako nagrađu, tako i na zdravlje korisnika i zaposlenika, ali i opći dojam održavanja prostora. U ovom vremenu pandemije postoje opravdane potrebe za učestalijim čišćenjem i dezinfekcijom prostora koje sa sadašnjim kapacitetom nažalost nije moguće zadovoljiti. Kako zgrada u kojoj je smještena knjižnica još nema upravitelja tako nije ni riješeno pitanje čišćenja zajedničkih prostorija odnosno stubišta koje osim problema higijene ima problem i sa rasvjetom jer je električno brojilo isključeno, a vlasništvo je na DD Gradac pa Knjižnica i ne može pristupiti rješavanju.

Aktivnosti

Planirane aktivnosti u prvom tromjesečju odvijale su se prema planu.

U **siječnju** proglašenje najčitača, posjet dječjem vrtiću.

Veljača- akcija prikupljanja dječjih slikovnica povodom međunarodnog dana darivanja knjiga. Sakupljeno je ukupno 47 slikovnica i 2 kom puzzli i uručeno Udruzi Radost-Ploče, 14.02.2020.

U veljači smo tradicionalno obilježili i Svjetski dan čitanja naglas s najmlađima te ugostili Josipu Pavičić Berardini, autoricu romana "*7 milimetara*" uoči Dana borbe protiv raka.

Organizirali smo i besplatnu provjeru sluha s Bontech-om iz Splita.

U **ožujku** smo održali promociju knjige "*Argon Drvenički*" s autorom Milkom Peko te likovnu radionicu s djecom uoči Dana žena.

Drugo tromjesječe obilježeno je zatvaranjem knjižnice i strogim epidemiološkim mjerama te i nakon otvaranja zabranom okupljanja zbog čega se planirana događanja nisu mogla odvijati uživo. Da bi zadržali pozornost korisnika i kontinuitet korištenja, aktivnosti *Noći knjige* koja je jedna od dvije najveće manifestacije u knjižnicama, preselili smo online na fb profil knjižnice. Noć knjige je obuhvatila *Nagradnu potragu* za nestašnim likovima pobjeglim iz bajki, za male i za velike nagradnim online kvizom "*Moja knjižnica*". Prigodne knjižne nagrade knjižnica je osigurala putem donacija i reklamnih poklona kao i uvijek dosada.

U trećem tromjesečju održane su dvije edukativne radionice u suradnji s Wikipedijom za odrasle te serija od 9 radionica programiranja za djecu s tim da je završna utrka održana u tijeku održavanja *Mjeseca hrvatske knjige* koji se odvijao pod sloganom "*Razlistaj se*", uključili smo se i u *Nacionalni kviz za poticanje čitanja*, već tradicionalno 8 godinu organizirali akciju besplatnog upisa za prvašice. *Dan hrvatskih knjižnica*

obilježili smo online kroz nagradna pitanja za čega su nagrade osigurane putem donacija.

Nažalost, nismo bili u mogućnosti organizirati božićne radionice za djecu već smo objavili nagradnu *božićnu pitalicu* te se uključili u *akciju prikupljanja lektirnih naslova za KBC Split* u organizaciji Maje Čović s Pomorskog fakulteta.

Na svim aktivnostima (21) koje smo uspjeli održati fizički u knjižnici sudjelovalo je 180 korisnika od čega je 80 djeca. Za sudjelovanja u online događanjima nemamo točne podatke jer većina događanja nije uključivalo prijave.

U 2020. g. pohađano je 6 edukacija, od čega 3 webinaru u organizaciji SRCA (*Istarživački podatci- što s njima I.,II., i Digitalna pristupačnost*), jedan Ministarstva kulture (*Projekti kulturne suradnje u zemljama zapadnog Balkana*) i 2 IRIMove edukacije u knjižnici (*Programiranje Maqueen robota* i *AQ:bit*) u ukupno 12 sati trajanja.

ZAKLJUČAK

U protekloj smo godini morali odustati od velikog dijela planiranih događanja uživo, promijeniti način rada i prilagoditi se novonastalim promjenama, što više poslovanje premjestiti na online i potruditi se održati prisutnost u novoj stvarnosti.

U vremenu dok je knjižnica fizički bila zatvorena na temelju Odluke o zatvaranju zbog pandemije, nastojali smo korisničke potrebe dogovoriti online ili telefonskim putem i građane uputiti na korištenje online knjižničkog kataloga dostupnog na www.okhsg.hr te građu dostaviti prema dogovoru, poštivajući stroge epidemiološke mjere.

Sva gostovanja, radionice i ostala događanja planirana poslije ožujka 2020.g.morali smo otkazati.Mnoge knjižnične aktivnosti za korisnike odgodili smo za neke bolje dane, ali smo započeli i razvijati neke nove putem online platformi, poput suradnje is IRIM-om i Wikipedijom.

Osim poremećaja u izravnom radu s korisnicima, velika odstupanja od planova dogodila su se i s planom preseljenja u novi prostor koje se odgađa od 2018.g. kada je potpisan sporazum o dodjeli prostora koji je najprije odgođen zbog izostanka financijske potpore Ministarstva kulture i nedostatka sredstava osnivača, a potom i krize s pandemijom.

Iako je godina iza nas prilično teža i potpuno drugačija, s obzirom na pokazatelje ipak je donijela i neke dugo očekivane pozitivne pomake i to u čitalačkim navikama te je

osim povećanja broja korisnika za 10% upisanih (30% korištenih) došlo i do povećanja broja posjeta i posuđivanja za 12%. Ukupno gledajući možemo zaključiti da je protekla godina bila drugačija, ali ne i neuspješna s obzirom na zadaće i ciljeve Knjižnice.

Klasa: 612-04/21-01-01
Ur.broj: 2147/04-23-21-01

Mandalena Sinković Pavlović, ravnateljica

Mandalena Sinković Pavlović